

І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь... Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303. 434-0237, 434-0807. УНСоюзу: 435-8740. — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125. УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 183. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го ЖОВТНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 4, 1972 No. 183. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 3-го жовтня 1972 року

СЕНАТ ЗСА вирішив зменшити вік одержування пенсій з титулу Соціяльного Забезпечення для передчасно вибулих на пенсію і вдів, тобто тих, що бажають одержувати вредукований пенсійні оплати. Досі могли переходити на зменшену пенсію працюючі, закінчивши 62 роки життя і вдови могли одержувати пенсію після закінчення 60-го року життя. Тепер, згідно з пропозицією Сенату, яка ще має бути затверджена, вік передчасного переходу на пенсію робітників мав би бути зменшений з 62 до 60 років, і для вдів із 60 до 55 років. За таким пляном голосувало 29 сенаторів, проти — 25.

ПІСЛЯ ВІСІМНАДЦЯТИ РОКІВ ПЕРЕРВИ почали знову курсувати безпосередні поїзди між Ню Йорком у ЗСА і Монтреалем у Канаді. Переїзд поїздом „Монтреалер" триватиме 12 і пів години в той час, як найшвидшим літаком можна заїхати за 63 хвилини й автобусом за шість годин і 45 хвилин без зупинки. Курсуватимуть цією лінією швидкі поїзди корпорації Амтрак.

СТРАТЕГІЧНІ ОСТРОВИ МАРІЯНИ — розташовані на західньому Тихому океані поблизу острова Гуам — стануть у найближчому майбутньому американською територією, скріплюючи оборонну лінію ЗСА на пограниччі з Азією. Остаточне переговори в цій справі відбудуться в грудні цього року.

КОНФЕРЕНЦІЯ БРИТІЙСЬКОГО КОММОНВЕЛТУ ВІДБУДЕТЬСЯ в наступному році у Канаді. Канадійський прем'єр П'єр Трудо запросив членів Коммонвелту прибути до Канади й вони те запрошення прийняли. Остання конференція Британського Коммонвелту відбулася в 1970 році у Сінгапурі.

БРИТІЙСЬКА КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II МАЄ підписати закон про приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти 17-го цього місяця. Всі опозиційні супроти такої постанови уряду й парляменту кола, під проводом Партії Праці й робітничих спілок плянують влаштування в той день перед королівським палацом у Лондоні великої демонстрації.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АНВАР САДАТ ЗАПРОПОНУВАВ палестинським втікачам, щоб вони створили власний уряд в екзилі. Він заявив, що тоді Єгипет визнає такий уряд. Ця пропозиція заскочила організації колишніх втікачів з Палестини, які не всилі створити такий уряд просто тому, що страшенне у своєму нутрі розсварені. Арабські втікачі з колишньої Палестини, яка стала територією Ізраїлю, заперечують взагалі право екзистенції Ізраїлю: це перечить становищу всіх західних держав і Совєтського Союзу, які визнають Ізраїльську державу. Тому пропозиція Анвара Садата стрінулась із загальним спротивом.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КРУЖЛЯК „НЮПОРТ НЮЗ" ВІДПЛИВ з затоки Тонкіну біля берегів В'єтнаму до затоки Субік на Філіппінах для ремонту після того, як на тому 21.000-тонновому військовому кораблі стався в минулому тижні вибух, в якому згинуло 19 членів його залоги. Вибух прийшов під час бомбардування з його гармат північно - в'єтнамського узбережжя. Причина вибуху у башті одної далекосяжної гармати не відома. Корабель був тільки частинно пошкоджений і міг плисти власною силою. 19 домовин убитих моряків повезено на Філіппіни, відкіля перевезено їх літаками до ЗСА, для передачі родинам.

В ІЗРАЇЛІ АРЕШТУВАЛИ рабіна Меіра Кагане, голову американсько - жидівської екстремістичної організації Жидівська Оборонна Ліга. Рабін Кагане 14 місяців тому переїхав до Ізраїлю, де задумував поселитися на постійне. Його арештували у зв'язку з пачкуванням до Америки зброї з Ізраїлю, призначеної для виконування терористичних актів проти совєтських і арабських представництв та видатних осіб. У минулому році засудили його в Америці на 5 років в'язниці з припиненням кари та на грівну 5.000 дол. за змову, щоб виконувати терористичні акти.

ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС

У ВЕРЕСНІ 355 НОВИХ ЧЛЕНІВ

Вересень у членській кампанії УНСоюзу закінчився здобутком 355 нових членів, які разом із числами членів, зорганізованих у попередніх місяцях, дають загальне число 2.806 нових членів, приєднаних до УНСоюзу в цьому 1972 році. Серед секретарів та організаторів визначилися у вересні найкращими осягами приєднаних нових членів такі союзові діячі:

17 членів — Марія Капраль, секретарка 112-го Відділу у Клівленді; 13 членів — Ерна Кудеревко, секретарка 419-го Відділу в Ріджайна, Саскачеван; 12 членів — проф. Роман Чучкевич, постійний організатор з Клівленду; 10 членів — Василь Колодій, секретар 191-го Відділу в Трой, Н. Й., 10 членів — Михайло Захарко, секретар 349-го Відділу в Менвіл, Н. Дж., по 6 членів — Микола Хоманчук, секретар 5-го Відділу в Асторії, Н. Й., Володимир Рефт, секретар 120-го Відділу в Аліквіппа, Па., Тарас Шпікула, гол. радний і секретар 221-го Відділу в Чикаго, Микола Голінко, предсідник 245-го Відділу в Трентоні, Н. Дж., Михайло Волошин, секретар 281-го Відділу в Байоні, Н. Дж., Михаїл Семків, секретар 379-го Відділу в Чикаго; по 5 членів — інж. Богдан Артимишин, заступник секретаря 153-го Відділу у Філядельфії, Дмитро Дидик, секретар 170-го Відділу в Джерзі Сіті, проф. Олександер Бережницький, постійний організатор з Боффало, Н. Й., Василь Попович, секретар 367-го Відділу в Рочестрі, Н. Й., Петро Дяків, секретар 427-го Відділу в Ст. Кетринс, Онт., мгр Іван Гевріх, головний контролер і секретар 445-го Відділу у Вінніпегу, Ман.; по 4 члени — Анна Гарас, головна радна і секретарка 47-го Відділу в Бетлегем, Па., Михайло Турко, секретар 63-го Відділу у Форд Сіті, Па., Іван Петрунцьо, секретар 78-го Відділу в Майнерсвіл, Па., Андрій Іванюк, предсідник 106-го Відділу в Чикаго, Степан Шилкевич, секретар 116-го Відділу в Трентоні, Н. Дж., Іван Гуцайлюк, секретар 147-го Відділу в Аллентавні, Па., Михайло Фединишин, секретар 155-го Відділу в Перт Амбою, Н. Дж., д-р Атанас Слюсарчук, секретар 174-го Відділу в Детройті, Миш., Дарія Оріховська секретарка 353-го Відділу в Ню Бронсвік, Н. Дж., Федір Петрик, секретар 362-го Відділу в Брістоль, Па., та Джанет Боланд, секретарка 409-го Відділу в Данмор, Па.

СЕНАТ СХВАЛИВ 76 БІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ НА ОБОРОНУ

Вашингтон. — Сенат ЗСА схвалив у понеділок 2 жовтня ц.р. законопроєкт про асигнування 76 більйонів долярів на оборону країни. Схвалений після двох днів дебат бюджет є найвищий сумою з часу Другої світової війни. За затвердженням бюджету голосувало 70 сенаторів, проти — 5. Демократичні сенатори не підтримали плянів демократичного кандидата на президента сен. МекГоверна, щоб зменшити видатно витрати на оборону. Водночас із цим Сенат відкинув рішуче всі пропозиції про зредукування видатків на війну у В'єтнамі. Схвалений бюджет, який включає 6.1 більйона долярів на в'єтнамську війну, є на 3.6 більйона нижчий, як того вимагав Уряд президента Ніксона. Але всі здійснені Сенатом редукції були зроблені в порозумінні з Пентагоном на тій підставі, що пропоновані урядом програми можна відкласти без шкоди для інтересів оборони. Пропозиція демократичного сенатора Вільяма Проксмайра з Висконсину, щоб заборонити асигнування на бомбардування Північного В'єтнаму, Ляосу і Камбоджі, що зменшило б видатки на яких два більйони долярів, була відкинута після короткої дискусії 55 голосами проти 26. Пропозиція Проксмайра була визначена республіканським сенатором Гю Скоттом, як цілковитий нонсенс, бо ж не ЗСА, але Північний В'єтнам не бажає закінчення війни. Заперечували проти цієї пропозиції навіть демократи, стверджуючи, що припинення бомбардування поставить збройні сили ЗСА в безборонну позицію. Була відкинута також пропозиція одного з демократичних сенаторів на п'ять відсотків загальні видатки на оборону.

Президент довго нараджувався з совєтським міністром Громиком

Вашингтон. — Президент Ніксон прийняв совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика в понеділок 2 жовтня ц. р. спершу у Білому Домі, де вони пересиди понад годину на нараді з опісля переніс передбачений вечірній бенкет у Білому Домі до Кемпу Дейвіда, перетворивши його в так званий діловий обід, в якому взяли участь з американського боку державний секретар Віллям Роджерс, асистент Президента для справ крайової безпеки Генрі Кіссінджер, колишній амбасадор у Польщі, тепер асистент державного секретаря Волтер Стессель, секретар торгівлі Пітер Пітерсон, секретар хліборобства Ерл Л. Буц і інші. З совєтського боку приявним був амбасадор Анатолій Добринін і прибулі з Громиком фахівці. За твердженням преси, предметами нарад були такі справи, як остаточне полагодження спору за воєнний довг Совєтів супроти Америки (СССР дістав був допомогу вартости понад 10 більйонів дол. — остаточно погодився звернути в сплатах 500 мільйонів дол.), европейська конференція безпеки, мореплавба і загальний американсько-совєтський торговельний договір. Над усіми тими справами були вже наради, або відбуться детальні переговори. Як доказ доброї атмосфери у тих розмовах і куртуазійного жесту Ніксона супроти СССР вважають запрошення, щоб Громико переночував у Кемпі Дейвіда. На вівторок 3 жовтня були передбачені дальші наради та окрема церемонія у Білому Домі, на якій державний секретар Віллям Роджерс і Громико обмінялися ратифікованими документами про обмеження числа протиракетних ракет і тимчасове заморожених іншої стратегічної зброї. У розмовах Ніксона з Громиком була заторкнена теж надзвичайно для жидів важлива і небувала справа — нових небувало високих оплат за візу на виїзд до Ізраїлю, яку мусять платити високоосвічені жиди в СССР. до 25.000 дол. від особи. Президент Ніксон мав звернути увагу Громикові, що накладення того своєрідного податку на освічених жидів в СССР, які бажають виїхати до Ізраїлю, схвилювало американське суспільство в Америці, з яким Уряд мусить рахуватися.

Керівництво виборчої кампанії за Ніксоном розішле 12 мільйонів листів

Вашингтон. — Комітет за перевибір Президента започатковує широку виборчу кампанію з допомогою розсилання листів до виборців. Протягом цього тижня буде розіслано дванадцять мільйонів листів, адресованих республіканським і демократичним виборцям в одинадцяти ключових стейтах, важливих для успіху виборчої кампанії. В листах з'ясовані досягнення президента Ніксона в чотирьох роках його урядування. Разом із цим в листах атакується твердження сенатора МекГоверна і пропоновані пляни реформ, зокрема його програма оборонних заходів ЗСА. Водночас із цим сен. МекГоверн, виступаючи в понеділок 2 жовтня в різних місцевостях стейту Ню Джерзі, атакував дуже гостро Уряд президента Ніксона, як „найгірший уряд в історії ЗСА" і „найбільше скорумпований не лише з усіх, що були в останніх десятиріччях, але і протягом двох століть існування ЗСА". Зокрема ж атакував МекГоверн продажу збіжжя Совєтському Союзові. Відповідаючи на ці закиди сен. МекГоверна, віцепрезидент Спіро Егню стверди, що причиною і приводом до таких абсурдних закидів МекГоверна може бути розпучлива й безвиглядна ситуація, в якій він опинився, як демократичний кандидат у цьогорічних виборах.

„Загубилося" 500 000 порторіканців в Ню Йорку

Ню Йорк.—Бюро перепису населення опублікувало дані про населення Ню Йорку, стверджуючи, що в місті в 1970 р. проживало всього 812 000 порторіканців. Це викликало протести порторіканських провідників, на думку яких, число порторіканців у Ню Йорку є не меншим як 1,300.000. Їхнє обурення мотивується тим, що показане зменшене число порторіканської групи в Ню Йорку послаблює її політичні позиції і можливості дістати відповідні фонди в загальному пляні економічної допомоги. Бюро перепису не переводило поголовного перепису, а брало статистичний вибірковому статистичному обрахунку 15% території, де проживають в основному порторіканці. Цю саму методу бюро перепису застосувала й у підрахуванні числа населення серед інших етнічних груп.

УНО КАНАДИ МАТИМЕ З КІНЦЕМ ЦЬОГО ТИЖНЯ СВІЙ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД У ТОРОНТІ

Торонто. — В найближчу суботу, неділю і понеділок, 7-9 жовтня, як в Ню Йорку відбуватиметься XI. Конгрес Американських Українців, тут у готелі Роял Йорк відбудеться вже 24-ий з черги Крайовий З'їзд Українського Національного Об'єднання Канади, одної із головних складових центральних організацій Комітету Українців Канади та одної з найактивніших і найбільш заслужених українських суспільно-громадських установ у Новому Світі, яка в цьому році відзначає своє 40-річчя. З'їзд, що його попередять наради ділових комісій вже в п'ятницю, 6-го жовтня, почнеться в суботу, 7-го жовтня. Відкриє його голова Президії УНО д-р Модест Мицик, опісля будуть прийняття порядку нарад, вибір Президії і Комісій З'їзду, верифікація протоколу з попереднього З'їзду, звіти з діяльности та дебати над ними. Після полудня того ж дня продовжуватиметься дебати над звітами, опісля будуть звіти Верифікаційної, Статутової і Номінаційної Комісій та вибір нових керівних органів і слово новообраного голови. Того ж дня увечорі відбудеться ювілейний бенкет. Наради в неділю 8-го жовтня попередять Богослуження. Архиєрейську Святу Літургію в католицькому обряді відправить Владика-ісповідник Василь Величковський в сослуженні Владики Ізидора Борецького. Після полудня тієї неділі відбудеться панель на тему „Українці в Канаді" з участю сенатора Павла Юзика, проф. д-ра Ярослава Рудницького з Вінніпегу та проф. д-ра В. Тарнопольського, заступника президента Йорк Університету в Торонті. Увечорі в залі Сентрал Текнікал Гайскул відбудеться з нагоди З'їзду Фестиваль української музики, пісні і танку з участю ансамблів УНО і Молоді УНО та при фінансовій підтримці федерального Уряду Канади в Оттаві. З'їзд продовжуватиметься і буде закінчений в понеділок, 9-го жовтня.

Заступник Кіссінджера, ген. Гейґ, переводить наради у Сайгоні

Сайгон. — Заступник і найближчий співробітник асистента президента Ніксона для справ крайової безпеки, Генрі Кіссінджера, генерал Александер Гейґ конферував у понеділок 2 жовтня ц. р. цілі і пів години з президентом Південного В'єтнаму Нгуєном Ван Тіє. Участь у тій конференції взяв також американський амбасадор у Південному В'єтнамі Елсворт Банкер. Генерал Гейґ прибув до Сайгону з триденними відвідинами, при чому його місією є не тільки поінформувати президента Тіє про останні явні і тайні наради з в'єтнамськими комуністами на Парезькій конференції про В'єтнам, але й перевірити з високими американськими та в'єтнамськими старшинами цілу ситуацію у Південному В'єтнамі. Саме під час його перебування у Сайгоні президент Тіє натаврував нібито „мирову" метушню в'єтнамських комуністів, яка насправді мас на меті не замирення у В'єтнамі, а захолот в американському громадянстві у виборчому періоді та розсварення Америки з Південним В'єтнамом. Нгуєн Ван Тіє підтримав свою давню пропозицію, щоб конференція всіх держав Південної Азії поладнала проблему В'єтнаму.

Данія голосувала за участю в Европейській Економічній Спільноті

Копенгаген. — У понеділок 2 жовтня ц. р. відбувся в Данії всенародний плебісцит, чи Данія має приступити до Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку), чи ні. При надзвичайно високій фреквенції виборців — 89.9 відс. управнених — 1,955.000 відповіли „за" і тільки 1,224.000 „проти". Внаслідку того голосування 5 мільйонів данців приступлять до могутньої західньо-европейської економічної організації, яка охоплює 240 мільйонів людей з таких членських держав: Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембург. До тих шістьох держав континентальної Европи приступлять від 1 січня 1973 року Британія, Ірляндія і тепер — Данія. Вислід плебісциту у Данії виявив, що данці не піддалися впливові сусідньої Норвегії, яка в минулому тижні відкинула у плебісциті рішення уряду приступити до ЕЕСпільноти. Тому тепер нереальною і нездійсненою виявилася концепція норвезьких опонентів участи в ЕЕСпільноті, щоб створити торговельну унію скандинавських держав — Швеції, Норвегії, Данії й, можливо, Финляндії, якщо її дозволила б на це Москва.

Важка економічна ситуація в СССР

Ню Йорк. — Відомий американський журналіст Вільям Ф. Боклі, який недавно побував в СССР, написав статтю, в якій вказує на те, що СССР практично находиться перед економічною кризою величезного розміру. За його словами, ця криза „мала б бути найважча у всій історії СССР упродовж мирного періоду". У цій ситуації, пише Боклі, ЗСА взяли на себе „іронічне, незвичайно характеристичне завдання врятувати совєтський уряд". В. Ф. Боклі інформує про загрозливий стан постачання Ленінграду і про незвичайно важкі умови в околицях цього найбільшого по Москві міста СССР. Вже в червні ц. р. тут відчувався брак харчів, зокрема молока і масла, а також городовини. Якщо такою є ситуація в Ленінграді й околиці, то ситуація в інших районах СССР, які взагалі не є доступні для відвідувачів, мусить бути трагічна. У цій же статті пише той же автор, зросла роля і вага КҐБ, якому остаточно підпорядковано міліцію. КҐБ мас за завдання не допустити до заворушень, які в такій ситуації є майже неминучі. В СССР серед політичних кіл помітна туга за тих розмірів безконтрольною владою, яку поліція мала в часах Сталіна. Совєтські політичні чинники намагаються приховати справжній стан в країні перед західнім світом, а одночасно роблять заходи, щоб дістати т. зв. тверду валюту і з її допомогою збільшити імпорт товарів першої потреби. в тому зерна, і в той спосіб зберегти в СССР відносний спокій.

В контексті всього цього, що написав американський кореспондент („Дейлі Джорнал", 30 вересня), набирає іншого змислу політика „мирного співіснування" і залицяння до ЗСА, експорт совєтського золота до закордону, а також недавні вістки про кривані заворушення у Дніпродзержинську.

ШИРОКО РОЗГОРТАЄТЬСЯ ОСІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС

Започаткована у вересні остання, осіння фаза цьогорічної організаційної кампанії Українського Народного Союзу з метою придбати в ці останні місяці року ще бодай дві з половиною тисячі членів цієї великої установи, щораз ширше й інтенсивніше розгортається, як це свідчить перебіг зборів Окружних Комітетів УНСоюзу в поодиноких місцевостях. З кінцем минулого тижня такі організаційні окружні наради відбулися у Філядельфії з участю заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана, головного контролера д-ра Івана Скальчука то головного радного і асистента шефа організаційного відділу УНС Степана Гавриша, який є рівночасно і головою філядельфійської Округи. Про ці збори вже інформовано в попередньому числі „Свободи". Рівнозначно одержано короткі телефонічні повідомлення про окружні організаційні збори в Чикаго в п'ятницю 29-го вересня з участю 55 осіб. У цих нарадах взяла участь головний касир УНС мгр. Уляна Дячук, що була в дорозі на конвенцію Крайової Конференції Братських Організацій ЗСА і Канади в Далласі в Тексасі, та головні радні Тарас Шпікула, Мирон Куропась, Анатолій Дорошенко і Євген Репета, який є рівночасно обласним організатором. Мгр. Уляна Дячук в дальшій дорозі до Далласу відвідала новостворену Центральну Округу в Омага, Небраска та взяла участь, разом з головним радним інж. Мирославом Кальбою, в організаційних нарадах в суботу, 30-го вересня. Головний предсідник Йосип Лисогір, також в дорозі на конвенцію в Далласі, зупинився в Піттсбургу та разом з головним радним Андрієм Джулою взяв участь в організаційних нарадах Округи в п'ятницю 29-го вересня, а в суботу, 30-го вересня, був на окружних нарадах в Ст. Луїсі в Мізурі, в яких взяло участь понад 60 осіб з цілої околиці, в цьому відомі наші союзові і громадські діячі. На всіх цих нарадах підкреслювано вітальну важливість дальшої розбудови і ролі цієї найбільшої української установи у вільному світі, важливість не тільки для нашої української громади в ЗСА і Канаді, але й українського народу та його визвольних змагань. На всіх цих зборах схвалювано постанови, що мають до цієї розбудови і цього росту причинитися. Крім згаданих, в цьому ж минулого тижня відбулися окружні наради УНС у Скрентоні з участю гол. радних Степана Гавриша і Анни Гарас, та в Детройті з участю заступника головного предсідника проф. Івана Телюка і головного радного Євгена Репети, в Клівленді з участю проф. І. Телюка та головних радних Тараса Шмагали, д-ра Богдана Футея і Євгена Репети, як також в Торонті в Канаді з участю голови Гол. Ради УНС та обласного організатора Василя Дідюка. Подробиці цих нарад будуть своєчасно подані у „Свободі".

Фото з академії в честь Степана Бандери в бюрі конгресмена

Вашингтон. — Конгресмен Парік окремим пресовим повідомленням з 29 вересня інформує про свою зустріч та інтерв'ю з представниками совєтської радіо-телевізійної служби, які хотіли довідатися, чому він голосував проти договору за обмеження атомної зброї, недавно ратифікованого американським конгресом. Джон Рарік заявив совєтським кореспондентам, що він „голосував проти договору про обмеження зброєння тому, бо не вважає, що цей договір є справедливий для американського народу, даючи збройну перевагу совєтам".

Джон Б. Рарік

Совєтські фотографи попросили дозволу сфотографувати робоче бюро конгресмена Джона Р. Раріка з Луїзіяни, зокрема стіну з фотографіями. Коментуючи це прохання, конгресмен у своєму пресовому комунікаті пише: „Я надіюся, що знімки наших великих патріотів генерала Роберта Е. Лі та губернатора Джорджа С. Волеса будуть виразні і недвозначні, як також фотознімки української молоді, яка відзначує смерть Бандери, українського лідера, який, як інформують, загинув з рук совєтського агента в Мюнхені".

Українці Чикага захоплено вітали виступ ансамблю „Євшан"

Чикаго. — Місцева українська громада і, зокрема молодь захоплено вітали виступ молодечого українського мистецького ансамблю „Євшан" з Ньюарку минулої суботи, 30-го вересня, виповнивши велику залю Лейн Технікал Скул — інформують Ольшанський і Стелан Паньків, голова і секретар Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу, під протекторатом якого цей концерт відбувся. Програму концерту виповнили виступи дівочого хору під управою Б. Садовського і танцювального ансамблю „Київ" під проводом Р. Строцького та оркестри під проводом М. Козюпи. Кожний з цих виступів викликував бурю оплесків. Увесь прибуток з концерту призначений на дальшу розбудову Центру українських студій в Гарвардському університеті. Перед концертом молодих співаків, танцюристів і музикантів з ансамблю „Євшан" гостила обідом Управа Окружного Комітету Відділів УНС.

Помер Михайло Євуш, довголітній урядовець 204-го Відділу УНС в Ню Йорку

До Головної Канцелярії наспіла вістка, що в суботу, 30-го вересня помер після довгої недуги на 84-му році життя Михайло Євуш, довголітній урядовець, останньо касир 204-го Відділу Українського Народного Союзу ім. о. Агапія Гончаренка в Ню Йорку. Покійний походив із села Пристань, повіт Жовква. Членом УНСоюзу став він у 1938 році і тоді теж став активним діячем 204-го Відділу УНС. Осиротів доньку Юстину, сина Василя, чотирьох внуків і двох правнуків і численну союзову громаду Ню Йорку. Похоронено Покійного 30-го жовтня на цвинтарі Оливна Гора в Ню Йорку.

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зміна в Азії

У вересні 1931 року японські війська вдерлися до Манджурії і перетворили її на свого сателіта. З початком липня 1937 року Японія поширила воєнні дії проти цілого східнього обширу суходільного Китаю. У своєму переможному поході японські війська перемаршували з півночі на південь почерез Китай, Бірму, Тайленд (Сіям) та Індо-Китай і здобули найсильнішу тоді у світі морську фортецю Сінґапур на південному шпилі Маляйського півострова. Але японська окупація Китаю спровокувала рух спротиву, який перетворився не тільки на війну проти Японії, але й на громадянську війну між націоналістичними військами Чіянґ Кай-шека і комуністичними Мао Тсе-тунґа. Америка, мавши на увазі тільки боротьбу проти Японії, сприяла тим обом китайським таборам і цим спричинилася до зросту сили комуністів та їх перемоги над націоналістами. 8 грудня 1949 року рештки націоналістичного війська й уряд переїхали на острів Тайвань (Формозу). У війні проти Америки Японія втратила ввесь завойований нею обшир суходільної Азії, але підписала пакт приязни з Вільним Китаєм на Тайвані 27 квітня 1952 року і була в стані ворожнечі з проголошеною 8 грудня 1949 р. комуністами „Народною Республікою Китаю".

28 вересня 1972 р. цей стан радикально змінився. Японія визнала комуністичний Китай і зірвала дипломатичні взаємини з Вільним Китаєм. Вона дійсно не мала іншого виходу після того, як президент Ніксон відвідав Пекін і як з Об'єднаних Націй виключено Вільний Китай. Японія не може дозволити собі жити в ізоляції від найбільшого свого і найближчого сусіда в той час, коли її західній союзник, ЗСА, замирились з тим сусідом. Це безумовно величезна перемога китайських комуністів, що їх найближчою ціллю буде мирним чи воєнним способом здобути Тайвань, зліквідувати ірреденту. Найбільше завдання Америки — не допустити до цього.

Розпочалася нова сторінка в історії Азії, сторінка, яку виповнять суперництво і співпраця Китаю і Японії. Замирення Японії з комуністичним Китаєм є ударом по вільному світі, але й ударом по червоній Москві. В історії бувають такі парадоксальні ситуації. Мрією уярмлених Москвою народів може бути — спершу тихе, згодом одверте порозуміння Америки Японії і комуністичного Китаю з вістрям проти Москви. Така нова конфігурація сил не виключена, але у далекій майбутності.

Клопоти демократії

Критики американського Уряду у справі його співпраці з недемократичними режимами отримали ще один аргумент: після того, як у Греції полковник Георгій Пападопульос у квітні 1967 року розв'язав парлямент і почав правити декретами, безпардонно розправляючись з політичними противниками, і після того, як президент Південного В'єтнаму Нґуєн Ван Тіє почав в'язнити своїх противників, скасував вибори навіть у сільських громадах і затулив устан опозиційній пресі, президент Філіппін Фердинанд Маркос проголосив воєнний стан з припиненням усіх конституційних свобід. Виарештовується там навіть учорашніх членів парляменту.

В усіх названих трьох випадках прикорочення громадянських свобод поведено у ході боротьби проти щораз більшої загрози збоку комунізму. У Греції комуністи й ліберали тримали країну у стані перманентних криз і довели її над край хаосу. У В'єтнамі все ще шаліє війна з глибоким просяканням В'єтконґу в державно - адміністраційний апарат. На Філіппінах комуністична партизанка погрожувала вибухом громадянської війни. В усіх трьох наведених випадках режим безумовно використовує вийнятковий стан для розправи з усіма своїми опозиціонерами, також із некомуністичного табору, і безумовно вдаряє також по невинних людях. Але в усіх тих трьох країнах комуністична змова загрожувала основам існування держави, розхитуючи її лад і безпеку. І не тільки в тих трьох державах, але й в багатьох інших історичних прецедентах виявилося, що годі зберегти демократію там, де край і нарід ще не дозріли до неї і де ту незрілість суспільства негайно використовують комуністи. Так було в багатьох африканських країнах, так було в Індонезії і так було навіть у такій европейській країні, як Еспанія.

Слаба, хитка, нерішуча й аж надто толерантна демократія після упадку царату в Росії промостила шлях большевицькій революції. Слабість німецької післяверсальської демократії промостила шлях Гітлерові. Щоб демократія могла вдержатися, вона мусить бути сильною, бо в противному разі деґенерується, як навіть за 4-ох французьких Республік. Тому нічого нарікати на те, що патріоти тої чи іншої країни воліють тимчасово обмежувати громадянські свободи, щоб рятувати країну від загрози комунізму, який взагалі жадних свобод не визнає.

В. С-ко

КУЛЬТУРА, ЦИВІЛІЗАЦІЯ — І ЗЛОЧИННІСТЬ

Цими днями відвідав автора цих рядків гість із Детройту, інженер Л., вже емеритований громадсько - політичний працівник, який і дотепер бере активну участь у житті своєї громади. В розмові порушували ми теми ґльобальні, очевидно, актуальні українські, а далі звернули на тему злочинности, бо інженер Л. сам недавно серед білого дня зазнав у Детройті нападу кількох молодих муринів. Чи відвідав би він мене після того нападу, якби, на щастя, не нагодилось поліційне патрульне авто?

В дальшій розмові звернули ми на теми ширшого характеру, шукаючи коріння злочинности і стараючись уточнити поняття культури і цивілізації, що їх у нас дехто утотожнює і що є протилежністю злочинности. Бо і як же: на превелике диво соціологів і психологів, загальний рівень злочинности в країнах „недорозвинених" стоїть нині далеко нижче, як у країнах культурних і цивілізованих.

З інженером Л. ми назагал погодились, що слово „культура" є сукупністю осягів людства в цілому чи окремої нації у продуктивному, суспільному і розумовому відношенні. Погодились з дефініцією англійського тлумачного словника Касселя, що культура — це моральна дисципліна і виховання, стан інтелектуального і мистецького розвитку. І, звичайна річ, посміялись, вичитавши в пропаґандивній УРЕ, що „основними рисами соціялістичної (совєтської — В. С-ко) культури є її комуністична ідейність, гуманізм, глибока народність та висока (?) громадська діяльність".

Слово „цивілізація" означає, нібито, рівень суспільного розвитку і матеріяльної культури, досягнутий даною суспільно - е к о н омічною формацією: антична і середньовічна цивілізація, сучасна західня цивілізація. Ілюстрований словник Вебстера, як одне з означень цивілізації подає: „Соціяльний проґрес і культура". Один з основоположників комунізму, Фридрих Енґельс у своїй праці „Походження родини, приватної власности і держави" розглядав цивілізацію (використовуючи погляди Л. Морґана), як третій період після дикости і варварства в історії людства. Деякі визначні західні історики і філософи під цивілізацією розуміють лише духовий проґрес, розумовий і моральний розвиток людства, ототожнюють її з культурою або розглядають як сукупність технічно-механічних засобів (О. Шпенґлер — „Занепад Европи"). УРЕ, говорячи про цих соціологів, твердить, що вони, „ототожнюючи загибель капіталістичного ладу із загибіллю всієї цивілізації, пророкують кінець людському суспільству".

Отже, чіткої межі між культурою і цивілізацією в поглядах різних філософів і соціологів немає. „Виразні погляди" на ці речі, як і на всі інші проблеми людства, існують у головах лише совєтських „філософів", хоч філософію як науку в Совєтському Союзі зліквідовано кількадесят років тому, а як її ерзац використовують там анахронічні твори „клясиків марксизму" з їхнім найбільшим учителем Карлом Марксом, який „розкрив залізні закони розвитку людства", дармащо в соціології таких законів немає і не може бути.

А тепер знову вертаємось до невпинно зростаючої злочинности не лише в Америці, а й в усіх інших культурних і цивілізованих країнах світу, крім, очевидно, комуністичних, де цю проблему старанно приховується так, як „сороміцьку хворобу", неможливу в країні вже „майже збудованого комунізму".

Пресові інформації в Америці вже навіть без сенсаційного забарвлення день-у-день подають про найжорстокіші убивства, викрадання і ґвалтування жінок, про зухвалі вломи і пограбування банків та приватних мешкань. Поліційна статистика щомісяця подає цифри, що свідчать про невпинне зростання числа злочинів. Окрему увагу ще звертають убивства визначних особистостей, як, наприклад, професора Букса чи світової слави юриста проф. Вольфґанга Фрідмена, що свого часу уникнув рук ґестапівців, а смерть свою знайшов у Ню Йорку з рук „тінейджерів" біля Колумбійського університету. До речі, того самого дня в поліційному звіті подано, що число малих і великих злочинів, доконаних у Ню Йорку, не перевищило „норми" — кругло сто тисяч!

Так, величезний відсоток жертв падають саме з рук молодих людей, які на вулицях американських міст, немов у пралісах, полюють за своїми жертвами. І це — загальновідома річ, що законопослушні громадяни, які своїми податками утримують і розбудовують найбагатшу в світі країну, по заході сонця бояться переступати пороги своїх мешкань, забезпечуючи їх проти вломів спеціяльними колодками, ланцюгами та іншого роду пристроями.

Ці громадяни, а зокрема українці, що багато з них були пограбовані вже по кілька разів з тяжкими фізичними ушкодженнями, достосовуючись до трагічної ситуації, навіть переносять збори чи засідання своїх орґанізацій на ранні години чи взагалі перестають бути активними г р о мадянами. Майже всі наші концерти і академії починаються тепер о 2-ій, 3-ій годині по полудні.

Криміналісти, психологи і соціологи, досліджуючи проблему щораз зростаючої злочинности, яка ставить під сумнів культурність і цивілізованість країни, вказують на різного роду причини: масове переселення муринів і порторіканців до східніх стейтів ЗСА, що спричинило безробіття, мешканеву кризу і загострення міжрасових відносин; поширення наркоманії і легкість здобувати зброю; занепад дисципліни в школах; надмірна поблажливість суддів, які визначають мінімальні реченці покарання для рецидивістів; „зв'язання рук поліції" в боротьбі зі злочинністю; „лібералізаційний курс" Найвищого Суду з його колишнім головою Ворреном. Покійний голова ЕфБіАй Едґар Гувер незадовго перед смертю в своєму звіті заявляв, що протягом останніх 6 років з 19.000 злочинців, звільнених з федеральних в'язниць, 65 відс. незабаром після того були знов заарештовані за повторні злочини. А звертаючись до поблажливих суддів додав: „Я припускаю, що ви можете бути черговою жертвою своїх фатальних помилок серед цих злочинців".

Дехто з лібералів - оптимістів старається потішити американських г р о мадян тим, що в часах, коли Америка посувалась на Захід, кожний американець носив при собі по дві пістолі — і мораль нації стояла на високому рівні. А один з лікарів - дослідників статистичними даними доводив, що під час і після Громадянської війни серед американських вояків пропорційно було далеко більше наркоманів, як тепер, бо єдиним наркотизуючим засобом під час хірургічних операцій і в дальшому лікуванні вживали лише опіюм, внаслідок чого число наркоманів перевищувало 100.000 осіб.

Злочинний світ в Америці становить лише малий сектор суспільства і, дискредитуючи в очах світу культуру і цивілізацію Америки, не обмежує їх рівня. Це — короткотривала соціяльна недуга, яка, коли взятися рішуче до її лікування, не є смертельною. Однак, немає сумніву, що цю недугу вороги Америки і демократії піддержують і посилюють свою „підпільною літературою", своєю аґентурою і многомільйоновими сумами.

„Америка мусить перейти період духового відродження, щоб залишитися великодержавою, — заявив генеральний прокурор ЗСА Ричард Клейндінст. — Я вірю, як глибоко переконаний антикомуніст, що жадне суспільство не може витривати, якщо його політична система базується на атеїзмі і на прагненні передусім до добробуту, як основної причини для людського існування".

І нарешті ще одна — головна — причина морального занепаду і злочинности серед молоді — батьки, які в погоні за розкошами занедбують виховання своїх дітей, оправдуючи це тим, що діти „мусять самі себе віднаходити". Правильність цього твердження про штучний розрив між батьками і дітьми потвердили 70 відс. американців під час одного з масових опитувань. А там, де байдужість до своїх власних дітей, там і байдужість до сусіда, дивна пасивність супроти злочину, коли юрба здорових і сильних громадян мовчки спостерігає, як два - три молодих „тінейджери" завдають ножами ударів їхньому співгромадянинові, щоб відібрати від нього кілька долярів.

Культура, цивілізація і докраю розпаношена злочинність — речі несумісні. Така „коекзистенція" на довгий час неможлива. Перемога перших двох — означає „закон і порядок" в країні, перемога останньої — це значить анархія, масова різанина і упадок держави.

МОЖЛИВІСТЬ ЗРЕЧЕННЯ ПАПИ ПАВЛА VI

Недавно Папа Павло УІ висловився з ноткою жалю, що монархи і президенти можуть дозволити собі резиґнувати зі свого посту, але Христовий Намісник не може зрікатися своєї місії. А втім, існують познаки, що резиґнація Папи Павла УІ таки не виключена, і тому на цю тему багато міркувань появляється в італійській та міжнародній пресі.

Головний арґумент, що Папа Павло УІ може незабаром зректися, це його розпорядок з 1966 року, за яким єпархіяльні єпископи повинні зрікатися своїх становищ на 75-му році життя. А Папа є завжди одночасним єпископом Риму. Далі, Папа Павло УІ розпорядив також, що кардинали, які осягнули 80 років життя, не мають права брати участь у „конкляве", себто у виборі нового папи. Таким чином Павло УІ показав, що він прив'язує значення до віку високих духовників і вважає, що пізній вік настільки притуплює фізичні й духові здібності, що виключає бездоганне виконування їх духовних функцій. Тим часом цього тижня Папа Павло УІ осягнув 75 років життя. Чи він застосує до себе той самий критерій, що його застосував до інших владик?

Дж. Вітмор, кореспондентка „Нюзвіку" з Риму пригадує в цьому тижневику з 2 жовтня, що в історії Католицької Церкви тільки один Папа, Селестин V у XIII сторіччі зрікся через 5 місяців після вибору зі свого становища і замкнувся в монастирській келії, в якій і помер. Папа Павло УІ відвідав ту келію і цим неначе продемонстрував свої симпатії для того свого давнього попередника. Папа Павло УІ часто говорить про „тягар" його високого уряду, а недавно нарікав на свою фізичну слабість і втому. Обсерватори стверджують, що Папа дійсно виголошує свої традиційні щонедільні промови з вікна Ватиканського палацу до тисяч прочан на площі святого Петра у Римі втомленим, а інколи й хрипким голосом. Хоча він не має ніякої недуги і подорожує, як ось недавно до Венеції, все ж — очевидячки постарівся і занепав на силах.

Але названа вгорі авторка справедливо запитує: хто властиво покликаний до того, щоб дораджувати Папі зректися чи відраджувати від цього? Папа обраний кардиналами до кінця життя — перед ким, на якому форумі він мав би зректися і хто мав би перебрати його функції голови Католицької Церкви до часу вибору нового Папи? Деякі історики Церкви твердять, що нісенітною є сама думка про Папу, як „емерита". Чи можна уявити Папу, ролю якого прирівнюють з ролею абсолютного монарха над 600 мільйонами визнавців католицизму, щоб він, зрікшися свого уряду, перестав мати будь - який вплив на дальшу долю Церкви?!

70-ті роки XX сторіччя інші, як були 90-ті роки XIII сторіччя, коли зрікся Селестин V. Адміністраційний апарат Апостольської Столиці не має тепер того велетенського авторитету і влади, що ними користувалася Курія у минулих сторіччях. І внутрішні відносини в Католицькій Церкві докорінно змінилися, що й Павло УІ раз-у-раз стверджує у своїх промовах, тавруючи загальну кризу моралі й занепад дисципліни не тільки серед маси вірних, але й серед духовенства, яскравим доказом чого є вихід численних духовників з духовного стану. Такі проблеми, як целібат, розводи, *плянування родин*, роля жінок у Церкві, — хвилюють мирян і духовенство, а поруч із ними завжди актуальною є проблема централізації чи децентралізації церковної єрархії та її прав.

Папа Павло УІ має за собою велетенський стаж і досвід. У наших змінених відносинах — критикують також Папу, вважаючи, що догма про його непомильність стосується тільки інтерпретації церковних канонів. У різних контроверзійних справах Павло УІ виявив та виявляє консервативний світогляд і вважає, що сила Церкви в її традиціоналізмі. Він великий ерудит, має всебічне знання відносин не тільки в Католицькій Церкві і християнському світі, але й у міжнародних проблемах, як дипломат він користується величезним персональним авторитетом у католиків і н е - католиків. Тому можливість його резиґнації лякає всіх, хто хоче, щоб Апостольська Столиця зберігала той свій авторитет, що його має за Папи Павла УІ, наступника великого Папи Івана XIII, промотора єдности Християнських Церков, великого екуменічного руху.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ПРО ЩО ПИШУТЬ ІНШІ

АМЕРИКАНСЬКА ПРОПАГАНДА В СССР ТА ЇЇ НАСЛІДКИ

На цю тему написав відомий американський синдикований журналіст Вільям Ф. Баклей у своїй кореспонденції з Москви („Джерзі Джорнел" з 26 вересня ц. р.), пишучи про американську пересувну виставку в СССР. Як відомо, згідно з умовою між ЗСА і СССР та виставка з американськими технічними д о сягненнями триває шість місяців, упродовж яких експонати виставляються у шістьох містах СССР, зокрема в УССР. За даними Баклея, коло двох мільйонів совєтських громадян мають нагоду познайомитися з американськими експонатами, а одночасно розмовитися з американцями, що, як правило, говорять російською мовою. В. Баклей інформує, що багато совєтських відвідувачів використовують цю нагоду для того, щоб критикувати ЗСА за расові неполадки, за війну у В'єтнамі тощо. Але є, пише Баклей, інший аспект тих відвідин. Совєтські громадяни не можуть зрозуміти того, що деякі американські працівники носять відзнаки з написом, що вони за МекҐоверна і відверто говорять про своє непогодження з політикою президента Ніксона. Мало того, ці самі совєтські громадяни повно, навіть декілька разів, відвідують виставку, щоб в п е в н и т и с я, чи це не пропаґанда і чи справді американців, які голосно висловлювалися за МекҐоверна проти Ніксона, ще не звільнено з праці. Така дійсність, пише Баклей, „переходить межі їхнього розуміння".

Перебування в СССР має вплив і на американців, головно тих, які до того часу виявляли більші чи менші ліві симпатії. В. Баклей згадує про одного американського студента, який „прибув сюди лівіший від Мао Тсе-тунґа. Після трьох місяців побуту в Росії він тепер правіший від Джорджа Воллеса". Іншими словами, американські виставки в СССР мають обопільні позитивні наслідки.

ПРО „МАЙБУТНЄ РОСІЇ"

„Новоє Русскоє Слово" з 23 вересня опублікувало лист до редакції Р. Плетньова, який т у р б у ється „майбутнім Росії", зокрема тоді, коли почнеться „реакція в Росії... проти соціялізму". Автор листа з жалем пише, що немає ніяких виглядів на те, щоб реставрувати в Росії монархію, бо „бракує віри в помазаника" і всюди монархії перестали існувати. Але щоб зберегти Росію (автор мислить про російську імперію, включаючи туди й неросійські народи), потрібно буде зберегти „сильну владу". Він пише: „без сильної центральної влади ніякого майбутнього для великої нації. Це росіяни свідомо чи несвідомо визнають". Коли ж такої „центральної влади" не буде „бандерівці почнуть різати москалів та неспівзвуч-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р Микола Ценко

ШЛЯХОМ ПОКРАЩАННЯ СИСТЕМИ УККА

(Порядком дискусії)

(3)

Яка шкода, що відійшло від УККА кількадесят цінних, інтеліґентних людей, що мали інші думки, інший підхід до справ та проблем і утворили КҐЄ, а відтак ОУА. Тепер вони не можуть нічого зробити, не можуть здобути ані одної організації ані знизу, ані згори, не мають жадного доступу до громади і, образово сказавши, не можуть навіть одного дитячого садка зорганізувати. А перед нашою громадою безліч завдань та проблем і ми не можемо собі дозволити на такий люксус, щоб наші інтелектуалісти стояли збоку та „критикували естаблішмент" — це їм не помагає, а „естаблішментові" не ш к од ить. І тому, на нашу скромну думку, панове з ОУА мають прийти на XI Конґрес УККА, і, коли їх критика буде конструктивна, то автор цих рядків готов підтримувати їхні домагання, щоб вони увійшли в систему УККА.

Концепції перебудови структури УККА

Д-р М. Данилюк дискутує три концепції перебудови УККА, а що вони на його думку будуть звужувати, а не розбудовувати УККА, то він називає їх атрофічними та вважає карикатурним плян, щоб у творенні органів УКК мали рішальний голос платники УККА, бо „плян цей перестає оглядатись на цілість громади, а переключає орієнтацію на с в о є рідний авангард, залишаючи на боці також численні організації або ставлячи їх на рівні з індивідуальними платниками НФ".

Д-р М. Данилюк приходить до таких висновків:

1) Зовсім недоцінює ролі провідної верстви (авангарду) кожного, а головно поневоленого народу.

2) Не бере під увагу, що був час, коли лише 1/3 членів навіть керівних органів УККА платила вкладки до УНФонду і щойно наша Фінансова комісія покликала одного члена на „екзекутора" вкладок, і тоді платність поправилась.

Мабуть, переочив, що до часу, коли УККА дав право платникам брати участь у загальних зборах Відділів УККА, УККА почав завмирати, приходили на збори лише делегати т. зв. організацій. Щойно допущення платників на збори оживило не лише збори, але також працю УККА. І тому зайві побоювання д-ра М. Данилюка, що платники УНФонду можуть здобути з а б а гато прав, змайоризувати неплатників, якась партія чи група буде контролювати УККА і т. п. Це може зробити кожна група, яка хоче не тільки впливів в УККА, але буде не лише „морально", а й матеріяльно його піддержувати — що плянують наші об'єднання професійних організацій, і, дай Боже, щоб конкретний плян у тому напрямі перейшов у життя...

І тому не можна відлучити будь-яких здорових та конструктивних плянів реорганізації УККА без сполучення з внесенням вкладок до УНФонду, бо інакше це буде фікція.

Автор цих рядків по IX Конґресі запропонував ввести деяку зміну у побудову системи УККА, а саме щоб усі українці, які визнають плятформу УККА, до нього належали і їх він репрезентував там, де треба, але у керівних органах мають права вимагати репрезентації за таким ключем:

1) Центральні організації, що належать до УККА і працюють в його системі, одержать місця в центральних органах, коли виповнять наступні вимоги:

а) Братські союзи одержать по 1-му членові в Екзекутиві та по одному в усіх дальших органах — коли вплатять 10,000, 5,000, 3,000 чи 2,000 дол., а решта, коли вплатять щонайменше по 100 дол. річної вкладки, а всі:

б) мають щонайменше 10 низових клітин у системі УККА з 10-ма або більшим числом платників Національного Датку;

в) мають щонайменше 100 індивідуальних п л а т ників (наукові та деякі професійні організації — професорів університетів, бібліотекарів і т. п.), натомість більші професійні організації (як лікарів, інженерів і т. п.) мали б виконати вимогу, як під б).

Плян був простий, ясний і коли б переведено його в життя, то Номінаційна комісія мала б легке завдання при творенні керівних органів. І не підлягає сумніву, що національний д а т о к впливав би без великих труднощів, і УККА мав би потрібні фонди на ведення своєї праці, бо принаймні кільканадцять тисяч людей доброї волі платило б мінімальну вкладку.

Народний фонд та його розбудова

На IV Конґресі у Вашинґтоні прийнято проєкт бл. п. Дмитра Галичина про УН-Фонд, на підставі якого працюючі г р о м а д я н и мали вплачувати мінімально по 10 дол. річно (3 центи денно), а заможніші — по 25, 50 чи 100 дол., а центральні організації — по 100 дол. Згідно з цим пляном мало бути річного прибутку 250 тисяч дол.

І коли б наші провідники та загал громадянства усвідомили, що це велика різниця, чи ми збиратимемо наші фонди „до капелюха", на різні потреби, різні навіть „великі акції", то за 25 років належно виховали б і здисциплінували принаймні 20.-тисяч тих найкращих, найсвідоміших, що творять у кожного народу т. зв. провідну верству, що хочуть відповідати за долю свого народу.

Нарешті треба почати оперувати реальними цифрами і скінчити з леґендою, що нас у ЗСА є два, півтора чи один мільйон, бо, мабуть, найближче до правди буде цифра дещо більше від півмільйона. І на цьому треба спирати наші пляни, бюджети і нашу працю.

Ніколи в історії наша еміґрація не була такою багатою, як тепер, бо Богу дякувати наші люди у більшості працюють, складають ощадності, одержують дивіденди. Коли б хтось підчислив, скільки наша громада витрачає річно на куріння та на алькогольні напої, на виставні весілля, скільки наших родин мають по 2-3 авта, ця цифра значно переступила б вплати на УНФонд, а ми ж згідно з девізою Валентина Мороза маємо битися з нашими ворогами за краще завтра нашого народу.

Наша жертвенність, якої деколи нам навіть чужинці заздрять, є також до повної міри леґендою, бо більші пожертви звичайно складають кількасот тих самих громадян. Дуже мало зустрічаємо поважних записів на народні цілі (мабуть, виїмком був запис родини Шипилявих — понад 5.000 дол. на різні цілі, і при цьому яка гідна та скромна заява!), натомість сотки вмирають, а стейти забирають по них десятки тисяч долярів.

Треба належно усвідомити, що:

— Положення нашого народу в останніх часах прямо трагічне, переслідування нелюдські і нечувані.

— Матеріяльний стан нашої еміграції дуже добрий (лише у наших установах кількадесят мільйонів в ощадностях та сотки тисяч відсотків і дивіденд).

Ми віримо в ідейність та патріотизм української людини, але її відношення до жертвенности на національні цілі мусить основно змінитись.

(Кінець.)

„Правда" зі сумом згадує пам'ять Нассера

Каїро. — Загострення совєтсько-єгипетських відносин після того, як єгипетський уряд зажадав від СССР забрати з Єгипту свій військовий і технічний персонал, — відомий факт. Останньо, однак, обидві сторони почали заходи, щоб допровадити до відпруження. У зв'язку з тим, в половині жовтня в Москві відбудуться совєтсько-єгипетські переговори на високому поземі. Як інформують, поновлення співпраці Єгипту з СССР відбудеться при передумові, що на території Єгипту не буде ніяких совєтський військових частин. Під сучасну пору в Єгипті ще є біля 300 совєтських військових дорадників. Крім того, совєтські воєнні кораблі далі користуються єгипетськими портами в Александрії, Матруг та Порт Саїд. У зв'язку з тим варто відзначити статтю у „Правді" з 28 вересня „Борець за новий Єгипет", де дуже тепло і зі своєрідним сумом пишеться про попереднього єгипетського лідера Ґамаля Нассера. Автор статті Е. Дмитрієв пише, що Нассер „в пам'яті совєтських людей остався великим другом нашої країни" і що „події переконливо показують, що добрі традиції совєтсько-єгипетських відносин, які склалися за Нассера, відповідають інтересам совєтського і всіх арабських народів". Це все, наче б натяк теперішньому єгипетському лідерові Анварові Садатові.

СССР хоче легалізації комуністичної партії в Західній Нмеччин

Москва. — Не зважаючи на своєрідну відлигу у совєтсько-німецьких взаєминах, німецька комуністична партія далі находиться поза законом і не має права на відкриту діяльність в межах Західної Німеччини. Такий стан продовжується з 1956 року, коли то ще за урядування Аденауера німецький суд заборонив діяльність німецьких комуністів. 29 вересня на сторінках „Правди" появилася стаття В. Загладіна та В. Єжова п. н. „Антикомунізм — зброя реакції", в якій ці автори вимагають леґалізації німецької комуністичної партії, мовляв, в теперішній ситуації не можна далі зберігати в силі протикомуністичний закон періоду Аденауера. Автори також відкликаються до цілої хвилі обурення, яка, мовляв, поширюється у світі з цієї причини. Обидва совєтські автори, які, очевидно, висловлюють напрямні офіційної совєтської політики, закінчують свої міркування ствердженням, що „антикомунізм, який виявляється в ФНР, не може сприяти ростові її авторитету в очах миролюбивої демократичної громадськости. Він на руку лиш тим реакційним силам, які хочуть загальмувати розвиток позитивних тенденцій, які в останньому часі намітилися у ФНР, внеможливити процес розрядження і змагання народів Европи до миру і співпраці".

У безмежній черзі...

В Давнес Гров біля Чикаго відійшов у вічність 31 серпня ц. р. св. п. інженер-архітект Олександер Пежанський, людина, що заслужила на те, щоб про неї згадати хоч коротким словом.

Вже як студент львівської політехніки, перед першою світовою війною, був активним членом студентського товариства техніків „Основа", в якому провадив вакаційні курси нарисової геометрії для тих, що закінчили клясичні гімназії і при вступному іспиті до політехніки мусіли складати іспит з цього предмету.

Як член реальної школи, а згодом студент політехніки, вчився гри на скрипці в Музичному Інституті ім. М. Лисенка і як заавансований скрипаль виступав на студентських імпрезах та брав участь у вакаційних мистецьких прогульках по галицьких містах разом з хором „Бандурист".

З вибухом війни в 1914 році покликаний до австрійського війська, як старшина перебув війну на східньому і південному фронтах, а в 1918 році зголосився до Української Галицької Армії. Літом 1919 р. дістав доручення Начальної Команди Армії закупити у Відні велику надавчу радіостанцію і перевести її в Україну. Та перевезення такої апаратури було пов'язане з різними дозволами від „всемогучої" тоді Антанти, яких він і не діждався. Про свою службу в УГА писав Пежанський спогади, чи вспів він їх закінчити, покищо мені невідомо.

Після війни повернувся до Львова і працював як інженер-архітект. В часі другої війни виїхав з ріднею зі Львова і перебував в Польщі, в Катовицях, працюючи у своєму фаху. В 1966 році виїхав до ЗСА і замешкав у своєї дочки, замужньої Ярошевич, у Чикаго.

Покійний був дуже добрим світливцем-аматором, мабуть одним з перших, що в Галичині цікавилися кольоровою фотографією.

Минулого року в Гантері була виставка його мистецьких фотографій, про яку була згадка у „Свободі".

О.З.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ГРИГОРА МАЦЕЙКА

Буенос Айрес. — Заходами Комітету охорони могили сл. п. Григора Мацейка, бойовика ОУН, який в 1934 р. виконав атентат на польського міністра внутрішніх справ Броніслава Пєрацького, на цвинтарі в Лянус недалеко Буенос Айрес побудовано гробівець куди 16-го грудня ц. р. будуть перенесені тлінні останки сл. п. Г. Мацейка. Гробівець побудовано коштами тих українських громадян, які склали на цю ціль свої пожертви, відгукуючися на заклик зорганізованого для цієї цілі комітету.

В СССР ГОТУЮТЬ НОВУ ІСТОРІЮ СВІТОВО' ВІЙНИ

Москва. — За інформаціями „Правди" з 28 серпня Інститут воєнної історії Міністерства оборони СССР при співпраці Інституту марксизму-ленінізму КПСС та Інституту історії Академії наук СССР готує 12-томну „Історію другої світової війни 1939-1945 рр". Праця над першим томом вже закінчена. „Правда" пише, що нова публікація матиме за завдання „дати правильну оцінку" подій другої світової війни, її причин, а також „зробити добру службу народам всього світу в боротьбі за недопущення до нової війни".

Недорозвинені нації відстають на полі освіти

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Тут опубліковано дуже докладне звідомлення ЮНЕСКО про стан освіти в окремих країнах світу. Це звідомлення виявило, що, не зважаючи на всі зусилля і значні фінансові витрати, досі не пощастило зменшити розходжень щодо рівня і засягу освіти між індустріяльними та недорозвиненими країнами. Такі самі розходження є у видатках на освіту. За даними звідомлення, у країнах Північної Америки, Европи та в СССР 95% дітей відвідувало в 1968 р. початкову школу. В країнах Латинської Америки цей відсоток виносить 75%, а в Азії, включаючи арабські країни, — 55%, і в Африці всього 40%. Відсоток дітей, які навчалися в початковій школі, тільки в арабських країнах досягав всього 50%. Видатки на освіту індустріяльних країн досягнули 120 більйонів дол., в той час, коли видатки недорозвинених країн винесли всього не повних 12 більйонів дол. У звідомленні відзначується розходження й на відтинку вищої і середньої освіти, а також у наявності засобів масової позашкільної освіти. Наприклад, на 250 мільйонів телевізорів у світі, які є у розпорядженні окремих родин, тільки 5 міл. апаратів находиться у Південній Азії, Африці та арабських країнах. Це саме стосується радіоприймачів. У світі збільшилася також неписьменність, коли мова про групу віку понад 15 років. У роках між 1960 і 1970 число неписьменних у дорослому віці у відношенні до всього числа населення пропорційно зменшилося з 44.3 до 34.3%.

В АФРИЦІ ВИБУХЛА нова війна: між Південним і Північним Єменом, двома арабськими країнами. Кожна з тих сусідуючих держав обвинувачує другу в агресії.

КОРОТКІ ВІСТКИ

ДІЮЧИЙ ДИРЕКТОР ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮРА ІНВЕСТИҐАЦІЙ Л. Патрик Грей 3-ій започаткував низку пересунень в апараті цієї урядової агенції. Після перенесення керівника бюра ЕфБіАй Веслі Г. Греппа з Лас Анджелес, Ґрей перекинув керівника вашинґтонського бюра Роберта Кункела до Ст. Луїс. Відбулися також зміни у керівництвах ЕфБіАй в багатьох інших містах. Багато старших аґентів цієї установи пішли у відставку.

ГУБЕРНАТОР КЕЙҐІЛЛ, виступаючи під час нарад першої Конференції стейту Ню Джерзі у Трентоні, заявив, що він і його уряд визнають право жінок розвивати їхні здібності і займати всі становища, що відповідають їхнім талантам і спосібностям. Кейґілл поінформував також про його зусилля признати жінкам більшу участь у стейтових урядах і комісіях.

ДЕМОКРАТИЧНІ ПРОВІДНИКИ 20-го виборчого дистрикту міста Ню Йорку вирішили найменувати як кандидатку на конґресмена від цього дистрикту конґресменку Беллу С. Абцуґ. Найменовано її більшістю голосів. Її контркандидаткою була дружина померлого недавно демократичного конґресмена Вільяма Ф. Расна. Белла Абцуґ, громадська діячка жидівського походження, під час цьогорічних правиборів програла була в користь конґресмена Расна у відношенні 1 до 2.

БРИТІЙСЬКИЙ КАНЦЛЕР СКАРБУ АНТОНІ БАРБЕР ПЕРЕСТЕРІГ британців, щоб вони не доконували „економічного самогубства" та, відкинувши вузький еґоїзм, згідливо одним фронтом боролися проти інфляції. Барбер заявив, що інфляція у Британії дійшла до межі, за якою погрожує всьому британському суспільству господарська катастрофа.

СКЕЛЕТ ВЕЛЕТЕНСЬКОГО ДІНОЗАВРА знайдено у Бразилії поблизу міста Порто Аллеґро. Він довгий на 15 стіп і вік його обраховують на 180 мільйонів літ. Жив цей дінозавр у Тріаскіському періоді мезозойської ери. На думку археологів, знайдення цього скелету підтверджувало б теорію, що колись Америка й Африка були получені суходолом.

Забруднення води і повітря в Україні

Київ. — „Радянська Україна" з 24 вересня опублікувала інтерв'ю кореспондента РАТАУ з головою Державного комітету Ради Міністрів УССР для охорони природи Б. І. Вольтовського. В інтерв'ю Б. І. Вольтовський поінформував про заходи урядових чинників в справі збереження природних багатств, головно, коли йдеться про протиерозійні заходи, лісонасадження та охорону водних ресурсів.

За словами Вольтовського, „посилюється боротьба із забрудненням річок та водоймищ промисловими стоками... В республіці приділяється багато уваги питанням захисту повітря від шкідливих пилогазових викидів". Поправи, однак, важко досягнути, бо, як відзначив дуже обережно Вольтовський, „У справі охорони природи використано далеко не всі резерви. Деякі міністерства, відомства, підприємства і організації по-справжньому не займаються питаннями раціонального використання природних ресурсів. Недостатньо боряться із забрудненням водного і повітряного басейнів деякі місцеві ради... Не виконують в належній мірі своїх завдань і науково-дослідні заклади".

Як відомо, забруднення води і повітря в Україні набрало катастрофічних розмірів.

Коли засновано Дніпропетровськ?

У газеті „Молодь України" з 24 вересня опубліковано довідку про заснування Дніпропетровська, кол. Катеринослава, за часів української державности Січеслава. Загально досі вважалося, що Катеринослав засновано в 1787 році. За даними газети, „роботи, пов'язані з будівництвом Катеринослава почались у 1775 році. 14 жовтня складено плян міста, виявлений нині в архівних фондах. А в 1776 році почалось його будівництво. В знайденій відомості зазначено, що на будівництво міста „потрібно 137140 рублів 32 з половиною копійки". Початково, місто було побудоване на лівому березі Дніпра. Коли ж виявилося, що серед боліт місто не може існувати, цариця Катерина наказала почати будову на вищому правому березі Дніпра за проєктом архітекта Івана Старова і сама була присутня на закладинах соборного храму 9 травня 1787 року.

За оригінальним пляном, Катеринослав мав бути „третьою столицею імперії", але такою столицею місто ніколи не стало. Тепер Дніпропетровськ — один із найбільших українських індустріяльних центрів, столиця чорної металюргії.

ПРО ЩО ПИШУТЬ ІНШІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

них". Згаданий автор робить висновок, що промине ще багато років в Росії під диктатурою сильної і вольової.. особистости".

Як можна припускати, для багатьох росіян краще мати найважчу диктатуру, аби не втратити імперії.

ПОЛЬСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ І СПРАВА ПОЛІТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ПОЛЯКІВ

Створення міжпартійного польського об'єднання на еміґрації під егідою польського екзильного уряду польські соціялісти сприйняли не однаково. Як відомо, на еміґрації діють такі польські соціялістичні групи: Польська Партія Соціялістична, яку очолює Адам Цьолкош, Союз Соціялістів Польських на чужині на чолі з Адамом Праґером і Центральний Комітет Закордонної Польської Партії Соціялістичної під головуванням Станіслава Васіка.

Перші дві польські соціялістичні партії включилися до міжпартійного об'єднання, визнавши, що це — в загальнопольському інтересі. У розмові з кореспондентом нюйоркського щоденника „Нови Дзєннік" (27 вересня ц. р.) А. Цьолкош та А. Праґер вказували, що тиск польської публічної опінії щодо об'єднання такий сильний, що було б політично нерозумним тому протиставитися. А. Цьолкош звернув також увагу на тиск збоку американської Польонії, мовляв, „поляки в ЗСА не хотіли цікавитися польськими партіями політичними. Хочуть спільної акції в користь польської справи".

Закордонна Польська Партія Соціялістична відмовилася від співпраці, мотивуючи це тим, що вся її увага звернена на міжнароднополітичну діяльність, а на міжнародному полі, в тому числі на форумі соціялістичних міжнародних організацій, немає ніякого зацікавлення діяльністю польських еміґраційних чинників, а є тільки зацікавлення справами в Польщі і тими силами та процесами, які там мають місце.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п.
Інж. ЛЮБОМИРА САВОЙКИ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ:
в суботу, 7-го жовтня 1972 року
о год. 7:30 ранку
в Українській Католицькій Церкві
СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.
як теж в МАҐАНОЙ СИТІ (Mahanoy), Па.

ДРУЖИНА

Замість квітів на свіжу могилу
нашого Найдорожчого і Незабутнього Вуйка
бл. п. ОСИПА БЛІХАРА
складаємо 50.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі".

Ярослава і Петро ІСАЄВИ з Родиною

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Товаришами по Зброї, Приятелями та Знайомими, що дня 22-го вересня 1972 року, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність на 74-му році свого трудолюбивого життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО й ДІДУНЬО

бл. п.
Д-р КОНСТАНТИН ЯРОСЛАВ
ЦЄПЛИЙ

лікар і поручник Української Армії, член численних українських товариств та голова Детройтського Відділу ОбВУА.

Дня 24 і 25 вересня були відправлені Панахиди в каплиці похоронного заведення Буґая, а дня 26-го вересня 1972 р. Українська Громада, а зокрема члени б. військових організацій відпровадили тіло Покійного на цвинтар Монт Олівет після Заупокійної Богослужби в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку.

Горем прибита Родина:

ЮЛІЯ (з ПАРФАНОВИЧІВ) ЦЄПЛА — дружина
інж. ОЛЕГ — син з дружиною ТЕРЕСОЮ і двома дітьми
шваґер — д-р ТЕОДОР ПАРФАНОВИЧ
та близька і дальша Родина

Дня 7-го жовтня 1972 року, в суботу, о год. 8-ій рано
відправиться
СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в Українській Католицькій Церкві
ПОКРОВА БОЖОЇ МАТЕРІ, 87 вул. і 98 евеню, ОЗОН ПАРК, Н. Й.
по бл. п. ВОЛОДИМИРА ГРИНЬОХА
а опісля о 12:30 год. по пол.
на Українському Православному Цвинтарі СВ. АНДРІЯ
в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
відбудеться
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

Запрошую всіх з Родини, Друзів та Знайомих Покійного.

Горем прибита —
дружина НАТАЛІЯ

Здвиг Спілки Української Молоді Америки північно-західніх стейтів

21-ий Всеамериканський Маніфестаційний Здвиг Спілки Української Молоді Америки відбувся в цьому році для осередків північно-західніх стейтів 2, 3 і 4 вересня на сумівській оселі „Хортиця" в Гартінґтоні, Огайо.

На відкриття Здвигу в суботу 2 вересня уніформовані сумівці вишикувались перед трибуною, на якій ясніло гасло Здвигу — слова Валентина Мороза: „За правду будемо битися!" з відзначенням 250-ліття народження філософа Григорія Сковороди, 80-ліття народження Верховного Архиєпископа Кардинала Йосипа Сліпого і 30 ліття створення Української Повстанської Армії.

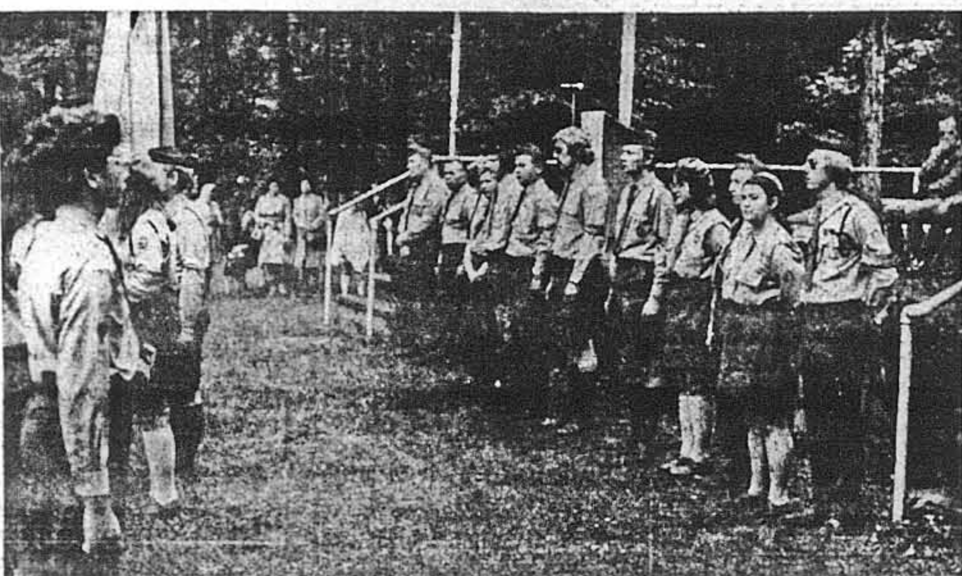
Польове Богослуження під час Здвигу СУМА-Захід

Бунчужний С. Федорійчук відрапортував комендантові Здвигу Романові Поштареві, що на відкритті присутніх 186 сумівців. Були піднесені на щоґли американський та український прапори. Денний наказ прочитала писар Здвигу Марія Кліщук.

Далі почались спортові змагання: турнір копаного м'яча силами футбольних дружин СУАСТ — Північ та відбиванка, в якій взяли участь сумівські відбиванкові команди.

Після вечірнього апелю відбулась ватра, а потім забава.

У неділю 3 вересня після ранішнього апелю продовжувався турнір копаного м'яча. О год. 12.30 відбулося польове Богослуження, що його відправив о. декан Іван Сірко з Парми. До відправи пригравала сумівська духова оркестра з Палатайну.

Команда Здвигу перед Трибуною

Одразу по Богослуженні почалася маніфестаційна частина, яку відкрив вступним словом комендант Роман Поштар. Представник сеньйорату ТУСМ-у д-р Богдан Футей відчитав проклямацію губернатора стейту Огайо, про проголошення дня 3 вересня Днем Української Сумівської Молоді.

Представник Головної Управи СУМА Олесь Черень повідомив про одержання привітів Здвигові від Кардинала Йосифа Сліпого, голови проводу ОУН Ярослава Стецька, Митрополита Української Православної Церкви Мстислава і Митрополита Української Католицької Церкви Амвросія, єпископа з Чикаго Ярослава Габра, Українського Євангельського Об'єднання, Крайових Управ СУМ-у з Австралії та Канади; він також сповістив, що на Здвизі СУМА, який одночасно відбувався в Еленвілі, присутніх було 1553 сумівців і 12 тисяч гостей. Комендант Здвигу Роман Поштар додав, що на Здвиг одержано багато привітів від місцевих організацій та від о. д-ра Володимира Пеллиха, який багато допомагав СУМ-ові в праці і часто бував на оселі „Хортиця". Наприкінці привіт від Централі УККА передав її представник на Здвизі В. Мазур. Маніфестаційну частину завершила дефіляда з участю уніформованих сумівців 9 осередків.

У мистецькій частині виступала духова оркестра з Палатайну, хор з Чикаго (осередок ім. Богуна), Палатайну і співочий ансамбль з Парми, танцюристи з Міннеаполісу, Чикаго (осередки ім. Богуна і Крут), Акрону, Палатайну, Детройту (осередки „Київ" та ім. Орлика), Парми і Клівленду. Був також виконаний монтаж, присвячений УПА, силами сумівців Палатайну і декламація сумівки з Клівленду.

На спортових площах тривали змагання з непослабленим завзяттям. Увечері проголошено вислідки змагань. З відбиванки між хлопцями перше місце здобули старші юнаки Клівленду і друге — старші юнаки Детройту. У дівчат на перше місце вийшли старші юначки Парми і на друге — старші юначки Детройту. З копаного м'яча перше місце здобув Детройт і друге Клівленд — клюб „Львів". На Першому місці були теж юніори Палатайну і сеньйори Чикаго.

З мистецьких точок перше місце здобули оркестра і монтаж Палатайну, співи і танці Парми, танці осередку ім. Орлика, Детройт і танкове сольо Акрон, танці Клівленд. На другому місці були танці Міннеаполісу і сольо осередку Крут, Чикаго та на третьому — танці осередку „Київ" Детройт, осередку ім. Богуна, Чикаго і Палатайну.

Репертуар мистецької частини складався лише з українських точок і не мав у собі будь-якої халтури типу румунських танків, як це було раніше.

Після вечірнього апелю відбулась, як і попереднього дня, забава з танцями для молоді і гостей.

У понеділок 4 вересня відбулось закриття Здвигу. Загальна кількість присутніх на цій молодечій маніфестації становила 3 тисячі осіб. Українська молодь північно-західної Америки заманіфестувала на Здвизі свою вірність визвольним ідеям і свою готовість боронити честь України та битись за українську правду.

Ю. Г.

„ЗОЛОТЕ ПЕРО" — НАГОРОДА ПЕРЕКЛАДАЧЕВІ

В югославському місті Лешок наприкінці серпня відбулася міжнародна нарада перекладачів красного письменства. В ній взяло участь понад 50 делегатів і гостей з різних країн. На нараді оголошено присудження міжнародної літературної нагороди „Золоте перо" за діяльність у галузі перекладу. Першу нагороду одержав український письменник-перекладач Андрій Лисенко. Дві інші присуджено італійському літераторові Джакомо Скотті та югославові Сретену Чоровичу. („Літ. Газета" з 19 вересня).

14 етнічних театрів виступить в інтернаціональному театральному фестивалі в Торонті

„Багатокультурне Театральне Об'єднання" в Торонті, це недавно заснована неприбуткова корпорація, яка об'єднала 15 театральних ансамблів різних національних груп провінції Онтаріо. Членами того об'єднання є теж драматурги і, взагалі, особи зацікавлені театральним мистецтвом. Між іншими, також український театральний ансамбль „Заграва" з Торонта є членом цього об'єднання. За порозумінням з Осередком Мистецтв „Сен Лоренс Сентер", який розпоряджає двома просторими модерними, театральною і концертовою, залями згадане об'єднання зорганізувало небувалу імпрезу: інтернаціональний театральний фестиваль, який відбудеться у Торонті в театральній залі Сен Лоренс Центру в часі від 5-го до 19-го листопада ц. р. і складатиметься з 14 театральних вистав у 11-ох мовах.

Програма фестивалю така:

5-го листопада: німецький ансамбль, п'єса „Сноб", Карла Штернгайма, німецькою мовою,

6-го лист.: британський ансамбль, п'єса „Життя і смерть майже кожного", англійською мовою,

7-го лист.: український ансамбль „Заграва", п'єса „Примари" Генрика Ібзена, українською мовою,

8-го лист.: канадійський ансамбль, п'єса „Тутто ільмондо" Кароліни Морган, англійською мовою,

9-го лист.: жидівський ансамбль, п'єса „Зелені поля" Переца Гершбайна, жидівською мовою,

10-го лист.: чеський ансамбль, п'єса „Літо" С. Шрамека, чеською мовою,

11-го лист.: естонський ансамбль, п'єса „Власний острів" В. Кудреса, естонською мовою,

12-го лист.: латвійський ансамбль, п'єса „Змія" Мартіна Зіверса, латвійською мовою,

13-го лист.: італійський ансамбль, п'єса „Ля Мандраголя", італійською мовою,

14-го лист.: французько-канадський ансамбль, п'єси „Солянк" і „Гоґло" Жана Барбо, французькою мовою,

15-го лист.: канадійський ансамбль, п'єса „Мешкання над крамницею з овочами" Расса Корнелла, англійською мовою,

16-го лист.: польський ансамбль, п'єса „Висока стіна" Я. Завєйського, польською мовою,

17-го лист.: вірменський ансамбль, п'єса „Як розсотися з вірменином" Леона Фармеяніяна, англійською мовою,

18-го лист.: мадярський ансамбль, п'єса „Країна усміхів" Франца Леґара, мадярською мовою,

19-го лист.: повторення п'єси з 18-го листопада.

Щоб підвищити атмосферу театрального мистецтва, в часі фестивалю відбудеться в кулуарах театру виставка картин Міжнародного Клюбу Малярів.

Якщо Інтернаціональний Театральний Фестиваль виявиться успішним, його будуть повторювати кожного року. Цього року український театральний ансамбль „Заграва" не виступить з українською п'єсою тільки тому, що, як пояснював нам режисер ансамблю Юрій Бельський, реченець для приготування вистави для фестивалю був закороткий, щоб взятися за належне опрацювання постави якоїсь української п'єси, яка могла б успішно конкурувати з чужонаціональними п'єсами. Прийшлося зголосити виставу п'єси Ібзена „Примари", яка саме була в той час опрацьовувана театром „Заграва".

(вл)

МОСКВА — „ЗРАЗКОВЕ КОМУНІСТИЧНЕ МІСТО"

Москва. — На пленумі московського міського комітету КПСС 27 вересня з участю представників уряду СССР, РСФСР та Політбюра КПСС розглянено постанову ЦК та Ради міністрів СССР „Про п'ятилітній плян комплексного розвитку промислового і міського господарства в 1971-1975 рр.". За наміченим п'ятилітнім пляном Москву мають перемінити у „зразкове комуністичне місто". Московська „Комсомольська Правда" з 28 серпня пише про „завдання, накреслене Л. І. Брежнєвим" щодо „пляну розвитку столиці". У цьому контексті чомусь згадується аналогічний „гігантичний плян" розбудови Берліну, з яким не розставався Адольф Гітлер до дня свого самогубства.

Внески та пожертви для УВАН у ЗСА в 1971 році

Українська Вільна Академія Наук у ЗСА і її Фундація висловлюють сердечну подяку всім членам і прихильникам Академії, що склали внески та пожертви в 1971 р., що дало змогу Академії продовжувати й розвивати дальшу наукову і видавничу діяльність та працю Музею-Архіву і Бібліотеки Академії. Подаємо перший список внесків та пожертв для Академії:

$1,000 — пожертва св. пам'яті Михайла Бельтців, С. І., Ню Йорк;

По $500 — Український Народний Союз, Джерзі Сиґі, Роман Лисяк, М. Д., Ню Йорк, Василь Ростун, від себе і від родини, Чикаго;

$275 — Д-р Константин Бризгун, Торонто, Канада;

По 200 — Барвінок-Карабинович Люся, Рочестер, Холоденко Іван, Конн.;

По 150 — Корецький І. і А., Конн., Чорнокосинський Маркіян, Каліф.;

По 100 — Гвоздецький Василь, Юта, Кебало Константин, Н. Й., Сорохан Вілліям, Канада, Татарко Параска, Рочестер, Трухлий Юрій, Конн., Фішер Марія, Ілл.;

$75 — Український Центральний Комітет в Маямі;

По $60 — Адамович Антон, Н. Й., Гординський Юрій, Ню Джерзі, Кротюк Сергій, Денвер;

По 50 — Гайворонська Ніля, Н. Й., Гнатчук Микола, Мич., Грановський Олександер, Ст. Пол, Мін., Дубровський Іван, Вашингтон, Д.К., Знаєнко Василь, Н. Й, Знаєнко Мирослава, Н. Й., Кий Василь, Па., Клепачівський Константин, Ілл., Кординш-Головко Неоніла, Мін., Іван Макаревич, Н. Й., Мартинюк Євген, Огайо, Олесницький Богдан, Ірвінґтон, Омельченко Василь, Н. Й., Рак Володимир, Н. Й., Розгін Іван, Ілл., Свічковська Галина, Мич., Сілецький Юліян, Лорейн, Соловей Оксана, Ст. Пол, Мін., Суховерський Омелян, Н. Й., Українська Кредитова Спілка, Мілвокі, Українське Лікарське Товариство, через Дідюка Івана, Р. І., Фізер Іван, Сомерсет, Ню Джерзі, Філіпчак Б. А., Ню Джерзі, Фаріон Дмитро, Огайо, Федеральна Кредитова Спілка, Рочестер, Шегедин Тарас, Ню Джерзі, Ярославська Марія, Н. Й.;

По $45 — Коровицький Іван, Філядельфія, Міяковський Володимир, Н. Й.;

По $40 — Оксана Радиш, Н. Й., Теребус-Кекіш Ольга, Н. Й.,

По $35 — Бакало Іван, Н. Й., Каплистий Макар, Па., Коропецький Іван, Ню Дж., Леґедза Роман, Дурґам, СУА 17-й Відділ в Маямі, о. Шпирук Петро, Сиракюзи;

$31 — Нечипорук Семен і Марія, Н. Й.;

По $25 — Артимишин Юрій, Н. Й., Архімович Олександер, Н. Й., Біда Михайло, Чикаго, Вілінський Ярослав, Делавер, Біланюк Олекса, Па., Вульбенко Юрій, Па., Варварів Константин, Мд., Винар Богдан, Колорадо, Вовсідка Ярослав, Н. Й., Волянська Людмила, Н. Й., Гагарін Григор, Ню Джерзі, Гайдамака Олена, Н. Й., Галун-Блох Марія, Денвер, Гірняк Йосип, Н. Й., Гноєвий Василь, Годовський Бернард, кал., Гордієнко Гаврило, Па., Голубничий Всеволод, Н. Й., Греневич Гувер Галина, Каліф., Гудзовський Анатолій, Н. Й., Гурський Яків, Де Віт, Н. Й., Гелета Ярослав, Мд., Гудзяк Олександер, Сиракюз, Дмитрів Григорій, Рочестер, Єфімова Надія, Н. Й., Загайкевич Володимир, Ню Джерзі, Зайцев Микола, Ню Джерзі, Іваницький М. С., Ілл., Качур Віктор, Огайо, Костюк Григорій, Ню Джерзі, Козловський Алекс, Конн., Коваль Ларіса, Рочестер, Крамаренко Петро, Н. Й., Кузьмович Микола, Н. Й., Куриленко Петро, Па., Купнір Лео і Ірена, Па., Лавріненко Юрій, Н. Й., Левіцький Володимир, Па., Лімонченко Валентина, Каліф., Ліщинський Константин, Н. Й., Лисий Анатолій, Мін., Личковський Юрій, Флорида, Логаза Михайло, Н. Й., Луцький Юрій, Торонто, Ляшенко Микола, Чикаго, Марчук Василь, Ілл., Мацьо Петро, Сиракюз, Михайлович Ярослав, Інд. Мигайчук Джеррі, Огайо, Мілянська Віра, Конн., Музиченко Олег, Вашингтон Д.К., Мурський Лео, Ілл., Назарець Дмитро, Клівленд, Наливайко Дмитро, Па., Неділько Олександер, Н. Й., Нольден Євген, Н. Й., Одарченко Петро, Вашингтон Д. К., Окіншевич Лев, Мд., Орел Артем, Н. Й., Осінчук Роман, Н. Й., Падох Ярослав, Н. Й., Панчук Іван, Міч., Пасічник Василь, Детройт, Перхорович Юрій, Н. Й., Повстенко Олекса, Д. К., Приходько Василь, Мич., Прокіп Мирослав, Н. Й., Прохода Василь, Каліф., Процюк Степан, Н. Й., Процьків Михайло, Мич., Роман Парцель Сервес, Н. Й., Рудницький Л. Іван, Едмонтон, Решетар Іван, Сеаттл, Решетило Теодор, Огайо, Розгін Василь, Клівленд, Романюк Анатолій, Оттава, Савдик Дарія, Детройт, Савицька Олена, Каліф., Світ Іван, Н. Й., Сведан Мауріц, Мич., Соневицький Ігор, Н. Й., Стан Вільям, Масс., Стирко Яків, Н. Й., Тимків Степан, Мд., Трофіменко Святослав, Дел., Туркало Зіновій, Н. Й., Туркало Кость, Н. Й., Федеральний Ощадний Банк Вест Сайд, через М. Тимків, Клівленд, Федоренко Євген, Н. Й., Федюк Семен, Н. Й., Филипович Орест, Мін., Худьо Богдан, Ню Дж., Цимбалістий Богдан, Ню Джерзі, Чекірда Віктор, Мін., Шевельов Юрій, Н. Й., Шипрекевич Володимир, Па., Школьник Алекс, Огайо, Шульова Рожа, Ню Джерзі, Шутка Антін, Детройт, Юрченко Валентина, Н. Й., Яната Маріяна, Н. Й., Ярема Петро, Н. Й., Яременко Аркадій, Чикаго.

$255 — у Вашингтоні Д.К. зібрала панна Ада Кулик за підписним листом Академії ч. 101 пожертви для Академії, в грудні 1971 року:

По $25 — Воронін Олександер, Ілінський Юрко, Кулик Ада;

По $20 — Вігун Ярослав, Дольницький М. В., Драган Оксана, Залевська Е., Терпак Михайло;

По $10 — Забіяка В., Ковалишин Люба, Кулій Віктор, Остапенко В., Француженко М.;

По $5 — Галустинський М., Лак А., Масник І., Приходько Е. Яросевич.

Внески та пожертви на суми нижче $25 — будуть подані у другому списку. Внески та пожертви для Академії мають податкові пільги (Текс Екземпт).

Внески та пожертви просимо надсилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Science in the U.S., Inc., 206 West 100th St., New York, N.Y. 10025.

ВІК ДИТИНИ МІЖ 3 І 5 РОКОМ ЖИТТЯ — ЦЕ ЧАС, КОЛИ ДИТИНА ДІСТАЄ ВСЕ, ЧИМ ВОНА БУДЕ В ДОРОСЛОМУ ВІЦІ. ЦЕЙ ЧАС ТРИВАЄ ДУЖЕ КОРОТКО — НЕ ПРОҐАВЛЮЙТЕ ЙОГО ДЛЯ ДОБРА ВАШОЇ РІДНОЇ ДИТИНИ!

ТАРЗАН, Ч. 6820. Наомі обурена торгуванням жінками

Я не стоятиму у цьому гелікоптері ані хвилини довше, щоб прислухуватись тим вождям, як вони торгуються щодо жінок і корів...

Я йду, щоб перевірити, чи тупельські жінки хочуть, щоб їх проміняли за корів і свиней...